

INDEX

Causæ secundæ, & Dei simul cum ea operantis eadem est actio. 301.p.
 Causa prima, & secunda an sint dicendæ integræ, vel partiales comparatione effectuum. 301.m.
 Vtrum Deus prævia motione causas secundas ad agendum excitet. 302.f.
 Causæ naturales totam suam vim agendo expriment. 72.p.
 Primum in vno quoque genere an sit nõ solum mensura, sed etiam causa ceterorum, pag. 362.m.
 Causa finalis an sit absolute prima inter omnes causas. 332.f.
 Primus Philosophus, Physicus, & Mathematicus per quas causas demonstrent. 30.f.
 Causæ ordine accuratæ doctrinæ notiores effectis. 68.f.
 Quæ, finis, efficiens, materia, forma exemplar, idea.

COELVM.

Motus cælo naturalis. 223.p.
 Quies post diem iudicij erit naturalis cælo, pag. 213.p.
 Qui sit finis motus, quo cælum mouetur, pag. 341.m. & 356.f.
 Cælum quopactò intellectuales substantias motu suo imitari conetur. 231.f.
 Definitio naturæ conuenit formæ, & materiæ cæli. 212.m.
 Cælum influxu suo fouet corpora sublunaria. 352.p.
 Etiam extra cælum patet infinitum spatiũ. 112.f.
 Extra cælum est Deus. 0.m.
 Extra cælum possit incertum intorqueri, pag. 311.f.
 Cælum supremum an sit in loco. 473.f.
 Cælum Empyrium an suapte natura moueri queat. 309.f.
 An ex motu cæli Empyrij sequeretur dari vacuum. 310.p.
 Cælum aliter in vnâ partem sublunaris mundi, aliter in aliam influit. 480.f.
 An intelligentiæ dicendæ sint moueri per accidens motu cæli. 779.m.
 Ex materia cæli si distinguitur à sublunari, & ex forma sublunari non potest virtute diuina fieri vnum. 200.m.

COGNITIO ET COGNITVM.

Cognitio an impediatur à materia. 81.m.
 Cognitio alia definitiua, alia demonstratiua. 33.p. Quid ad vtranque obtinendam requiratur. 34.p.
 Cognitio alia comprehensua, alia non comprehensua. 33.m.
 Quid exigat comprehensua cognitio. 34.f.

Cognitio alia distincta, alia confusa, pagina. 61.p.
 perfecta rei cognitio an omnium eius causarum intelligentiam deposcat. pagina. 13.p.
 Discrimen inter cognitionem confusam, & distinctam. 61.m.
 Vtrum cognitio confusa & distincta in eodem intellectu simul inueniantur. 61.f.
 Vtrum cognitio distincta, & confusa necessariò exigant plures conceptus. pagina. 61.f.
 Cognitione distincta actuali quæ sint notiora. 64.f.
 Quæ distincta potentiali. 65.p.
 Quæ confusa actuali. 72.f.
 Quæ confusa potentiali. 77.m.
 Perfectissima entis Naturalis cognitio non potest à Physico absque primi philosophi ope obtineri. 22.f.
 Ad Dei cognitionem triplici via ascendimus, eminentiæ causalitatis negationis. pagina. 699.m.
 Materiæ primæ cognitio adulterina. pagina. 142.p.
 Discrimen inter cognitionem & volitionem Dei quoad necessitatem. 730.p.
 Cognitio simplicis intelligentiæ, cognitio intuitiua. 730.m.
 Vtrum substantia, an accidens sit primò cognitum. 83.f.

CONCURSVS ET concurrere.

Nulli creature communicari potuit, vt sine Dei concursu ageat. 300.m.
 Concursus Dei an sit prior concursu causæ secundæ. 304.m.
 Dei concursus cur non sit vbique vnus specie. 311.p.
 An Deus concursu præuio excitet causas ad agendum. 302.f.
 Concursus Dei, & causæ secundæ ad eundem effectum non sunt duo concursus re ipsa distincti. 301.p.

CONNEXIO.

Connexiones sempiternæ inter extrema simpliciter necessaria. 38.f.
 Eiusmodi connexiones quidnam sint. ibidē.
 An habeant causam. 315.m.

CONSERVARE ET conseruatio.

Conseruari à Deo omnia testantur patrum dicta, idemque ethnici philosophi cognouerunt. 290.p.
 Conseruatio quo differat à creatione. 710.f.
 Ab æterno produci, & conseruari ab æterno recipiuntur. 737.f.

Quæ

INDEX.

Quædam Deus se solo, alia interuentu cau-
 sarum secundarum conseruat. 291.p.
 Cessante actione Dei conseruantis abirent in
 nihilum creaturæ. 289.p.
 Pauciora requiruntur ad rei conseruationem,
 quam ad eius productionem. 112.p.
 Quo pacto cœlum terræ conseruatione exhi-
 beat. 711.f.
 De actione, qua Deus calorem in aqua con-
 seruat. 292.m.

CONTACTVS.

Inter agens & patiens requiri contactum.
 pag. 665.m.
 Contactus globi & plani. 610.p. & 616.p.
 Contemplet. vide speculat.

CONTINVVVM.

Quid sit continuum. 608.f.
 Continuum non componi ex solis indiuisi-
 bilibus. 617.f.
 Continuum non pertinet ad essentiam mo-
 tus, sed est eius proprietas. 390.p.
 Quæ specie distinguuntur an continua esse
 queant. 575.p.
 Tempus est continuum continuitate specie
 distincta ab ea, qua motus. 547.m.
 Continui partes quomodo cadant omnes in
 diuinam cognitionem. 445.m.
 Continuitates omnes an sint eiusdem spe-
 cie. 392.p.

CONTRARIA.

Contraria tribus modis dicantur. 565.f.
 Quo pacto omnis motus inter contraria ver-
 setur. 566.p.
 Duo contraria in gradu remisso possunt in
 eodem subiecto coalescere. 561.f.
 Prima contraria an sint rerum naturalium
 principia. 133.f.
 Contraria ex se inuicem quomodo fiant.
 pag. 134.f.
 E tribus principijs quæ nam inter se contraria
 sint. 149.m.
 In qualibet categoria dari vnam primam con-
 trarietatem. 134.f.
 Omnem contrarietatem ad priuatiuam op-
 positionem reuocari. 135.p.
 Extrema motus contraria. 571.m.
 Quicquid fit, ex contrario fit. 134.p.

COR.

Cor quasi separatum animal. 664.f.
 Cor vitæ fons. 664.m.
 Sensum cœmunẽ statuit Aristoteles in corde,
 pag. 678.f.
 In corde residet appetitus iræ, vt thesaurũ vi-
 tæ seruet. 663.m.
 Motus cordis est similis spherarum cœlestiũ
 conuersioni. 663.m.
 Cordis motus quæ sit finalis causa. 663.f.

Quæ efficiens. 664.p.
 Motus cordis an sit à generantẽ. 761.p.
 Quem gradum animæ sequatur motus cordis,
 pag. 664.f.
 Cor focus iræ. 663.p.
 Cor cur nulla pœnte notitia moueatur. 665.p.

CORPVVS.

Corpora grauia, & leuia à quo moueantur, cũ
 in naturalia loca tẽdunt. 754.p.
 Corpus triplex, Mathematicum, Physicum,
 Metaphysicum. 300.f.
 Qui putarint corpũ nullam actionẽ edere. 293.f.
 Corporum omnium appetitus ad mutuũ
 nexum. 507.p.
 Omniũ corporum dispositio, & collocatio,
 pag. 478.m.
 Corpora gloriosa qua vi alia corpora pene-
 trabunt. 488.f.
 Duo corpora possunt diuina virtute esse si-
 mul in eodem loco. 486.m.
 Et vnum in duobus. 490.f.
 Idẽ corpus in duobus locis, vtrũ Deus vna an-
 dnabus actionibus cõseruare debeat. 493.m.
 Posito eodẽ corpore in duobus locis quæ ac-
 cidẽtia vtrobiq; ei debeant cõuenire. 491.m.
 Corpus Christi in diuina Eucharistia an mo-
 ueatur per accidens. 779.p.
 Cuilibet corpori naturali suo est locus. 478.m.
 Sentẽtia existimãtiũ posse duo corpora viri-
 bus nature sese permeare, refellitur. 485.p.
 Cur duo corpora non possint vi nature simul
 esse. 485.f.
 Corpora gloriosa non se loco mouebunt in-
 uoluntari. 634.f.
 Quo pacto eadem corpora resurgẽtibus red-
 hibenda. 176.m.
 Corporũ resurrectio aliquo modo naturalis
 erit, quanquã simpliciter supernaturalis sit,
 pag. 200.m.
 In partiũ humani corporis distributione ima-
 go quædam politie, & Ciuitatis. 662.f.
 Cur corruptionis per se, generationis per acci-
 dens causa tempus dicitur. 531.m.

CREATIO, ET CREARE.

Creatio quid sit. 706.m.
 Creatio est actio externa Dei. 709.p.
 In quonã subiecto hæc actio recipiatur. 710.m.
 Creatio bifariam sumitur. 706.m.
 Discrimẽ iter creationẽ, & cõseruationẽ. 710.f.
 Creationem multi Ethnici philosophi agno-
 uere. 713.f.
 An Aristoteles cognouerit creationẽ. 713.f.
 Potuit aliquid creari ab æterno. 732.f.

CREATURA.

Creatorum omnium dependentia à Deo in
 essendo. 289.p.
 In agendo. 298.f.
 Crea

INDEX.

- Creaturę sunt relata transcendentia ad Deū,** pag. 317. m.
Creaturę vtram secundum suas essentias pen-
deant a Deo, vt ab efficiente, exemplari, &
fine. 317. f.
Qui creaturis omnē actionē denegarūt. 293. p.
Creaturę, & Dei simul cum ea operantis eadē
actio. 301. p.
Creaturę omnes dicuntur ex se tendere in nō
esse, quia sibi nequaquam sufficiunt; sed egēt
auxilio Dei sustentantis. 292. p.
Creaturę omnes vt in primo agente consistūt,
& ab eo conseruantur. 289. f.
- DECRETIO.**
- Decretionem vt est abiectio quantitatis nullo**
pacto esse motam multo verisimilius. 582. p.
Nouus modus quem quantitas post abiectio-
nem manens comparat, resultat in quantitate
absq̄ue vllō motu. 583. p.
Decretionem quo pacto numerarit Aristote-
les inter motus vtrinque clausos terminis po-
sitiuis. 583. m.
- DEFINITIO.**
- Definitionis inuestigandę methodus.** 113. p. &
 66. f.
Definitiones descriptiue magis adumbratio-
nes rerum sunt; quam definitiones. 53. m.
Causę quędam externę et si non sint intimę
rei definitę: sunt tamen intimę definitioni.
 pag. 57. m.
- DEMOCRITVS.**
- Democritus veritatem in puteo demersam**
querebatur. 16. m.
Democritus quę statuerit rerum principia
 pag. 147. p.
Democriti corpuscula. 147. p. & 671. f.
- DEVS.**
- Deus finis omnium.** 357. m.
Deus externis actionibus operatur propter fi-
nem. 336. p.
Deus omnis expers mutationis. 775. m.
Deus immobilis vnitas. 776. p.
Deus comparatur sphęrę intelligibili, cuius
centrum vbique sit, circūferentia nusquam,
 pag. 816. m.
Deus est vbique. 289. p. & 812. m.
Deus opinione Aristotelis per se immediate
mouet primum mobile. 815. p.
Deus non solum est in mundo, sed extra mū-
dum in infinito spatio imaginario. 816. m.
Quo pacto Deus sit in se ipso, in rebus creatis,
& extra vniuersum. 820. m.
Noua relatio realis non potest in Deum ca-
dere. 279. p.
Deus res omnes in suo esse conseruat imme-
diatę eas attingendo. 289. p.
Deus concurrat actu cum causis secundis ad
 quālibet earum operationem. 298. f.
Dei & causę secundę pariter operantis eadem
numero actio. 301. p.
Deus immediatione virtutis, & immediatio-
ne suppositi cum quouis agente operatur.
 pag. 306. p.
Deus quo pacto nihil in mundo otiosi finat
 pag. 330. p.
Deus non operatur necessitate naturę. 729. f.
Deus, natura, & ars quo pacto operetur. 230. m.
Ad Dei cognitionem triplici via progredi-
mur. 160. m. & 669. m.
Scientia, quam Deus habet de creaturis qualis
fit. 27. p.
Deus nullam rem annihilat. 803. m.
Si Deus non vbique esset, non posset vbique
operari. 684. m.
Vtrum aliquid Dei potentiam effugiat. 312. p.
Quicquid posse potentia est, potest Deus effi-
cere. 314. p.
Vnde proveniat vt aliquid Dei virtute possit,
aut non possit fieri. 314. f.
- DIALECTICA.**
- Dialecticam interdum apud Platonem pro**
prima Philosophia accipi. 19. p.
Dialectica pars philosophię. 3. m.
Dialectica necessaria ad verum inueniendum,
 pag. 2. f.
- DVRATIO.**
- Duratio an differat ab existentia.** 548. m.
Durationum varia genera. 550. p.
Videlicet tempus. 550. p.
Instantaneitas. 550. p.
Aeternitas. 550. m.
Aeuum. 550. f.
Tempus continuum. 540. p.
Tempus discretum. 552. f.
Instans temporis. 550. p.
Instans naturę. 553. p.
Instans temporis discreti. 552. f.
Aeternitas participata. 551. p.
Modus cui. 551. m.
Modus eternitatis participatę. 552. p.
Quenam res hisce durationibus mensuren-
tur, quere eisdem loc.
 Quo pacto hę durationes inter se distinguan-
 tur. ibidem.
Substantię corruptibiles qua duratione men-
surentur. 551. m.
- EDVCI DE POTENTIA.**
- Quę conditiones necessarię sunt vt aliqua for-**
ma dicatur educi de potentia materię subie-
ctiue. 206. f.
Quę formę educantur de potentia subiecti,
quę non latę differitur. 201. f.
An formę artificiales educantur de potentia
subiecti. 209. f.

INDEX.

An motus localis. 209.p.
 An dona supernaturalia. 207.p. & 210.p.
 An forme corporum coelestium. 207.m.
 An relationes. 210.p.
 An aspectu ceco diuina virtute collat. 209.p.
 An forme notionales. 208.f.
 An lux. 208.f.
 Substantie separate nequeunt vi sua educere aliquam formam de potentia materie. 204.f.

EFFECTVS.

Idem effectus est totus a prima causa, & totus a secunda. 301.f.
 Effectus plus dependet a causa prima, quam a secundis. 289.f.
 Effectus actu requirit causam in actu. 759.m.
 Effectus conuenire causalitates passiuas. 284.p.
 Quere, causa, Deus, efficiens.

EFFICIENTS.

Efficientis cause definitio. 245.m.
 Varietas causarum efficientium. 247.p.
 Causalitas efficientis non est modus ipsi cause internus, sed actio. 278.m.
 Ad efficientem causam, non materialē pertinent instrumenta. 265.p.
 Efficiens, exemplar, & finis mutuo se se comitantur ad causalitates suas obeundas. pag. 118.p.
 In causis efficientibus essentialiter subordinatis non potest dari progressus infinitus. pag. 769.p.
 Potuit tamen dari secundum Aristotelem in causis accidentaliter subordinatis. 60.p.
 Que ratio demonstret perueniendum ad vnum primum efficiens. 709.p.

ELEMENTVM.

Elementum, causa, & principium quo pacto inter se distinguantur. 50.p.
 Questio de locis naturalibus elementorum late pertractatur. 477.f.
 Que primarum qualitatum coniugationes singulis elementis conueniant. 478.p.
 Elementa vt vires suas vicissim frangant. 483.p.
 Elementorum discors concordia. 478.m.
 probat Dei prouidentiam. 351.p.
 Elementorum inter se mutui nexus. 479.p.
 Non potuisse elementa nisi eo modo, quo nunc se habent congruenter disponi. 480.p.
 Refelluntur qui supra tria elementa negant dari ignem ad lunę concava. 482.f.
 Natura per alternos elementorum recursus perpetuitate sublunaris mundi tuetur. 483.p.

EMANATIO.

Emanatio non est proprie actio. 659.p.
 Emanatio frigoris in aqua remoto calefaciente attribuenda generanti vt agenti principali. 662.p.
 Substantia potest esse immediatum principium

emanationis. 662.m.

ENS.

Ens in comune subiectum Metaphysicę. 34.p.
 Ens per accidens an cadat sub scientiam. 23.p.
 Omnia entia pendent a prima causa quatenus sunt adumbrate participationes diuini esse. 317.f.
 Omnia entia dependent a prima causa tum vt sint. 289.p. tum vt operentur. 298.f.
 Entis nomen quo pacto sit Deo propriū. 144.m.
 Ens mobile in se spectatum Physicę considerationis. 13.m.
 Ens naturale & ens secundum naturam quo differunt. 300.f.

ESSENTIA.

Essentia, quidditas, & natura quo differant, pag. 218.p.
 Essentię an habeant causas efficientes. 310.f. & 317.f.
 Essentia creaturarum non consistit in producibilitate. 314.f.
 Res secundum suas naturas precise spectate non habent essentialē ordinem ad Deum vt ad causam efficiētē. 317.f.
 Num in rebus creatis quecūque differunt se, differant quoque essentia. 99.p.

EXEMPLAR.

Quid sit exemplar siue idea. 266.p.
 Exemplar non est ratio formalis sed obiectiua. 266.f.
 Exemplar inter primę auctoritatis causas numeratur. 269.p.
 Exemplar verē, ac proprie pertinet ad genus cause formalis. 270.f.
 Exemplaris causalitas in quo consistat, pag. 269.f.
 Exemplar, finis, & efficiens mutuo se se comitantur. 318.p.

EXISTENTIA.

Existencia non differt ab essentia nisi vt modus rei. 180.p.
 Non omnis existencia est a forma. 180.p.
 Existenciam propriam habet materia. 180.m.
 Existencia est actus nobilissimus. 180.f.
 Existencia quo pacto differat a duratione, pag. 548.m.
 Existencia vltima cuiusque rei actualitas, pag. 549.m.
 Existencia est fundamentum omnium actuum secundorum. 684.f.
 Quomodo tempus differat ab existencia continuitatis motus. 548.p.

EXperientia philosophicę dux. 80.f.

FASCINATIO.

Fascinatio bifariam sumitur. 665.f.
 Fascinatio datur. 668.m.
 Quo pacto fiat. 663.f.

INDEX.

- Cur vis fascinandi potissimum sceminis in-
fit, & inter eas ijs, quæ duplices habent pu-
pillas. 674.p.
- Cur fascinatio oculis maxime exerceatur,
pag. 674.m.
- Cur tenelli infantes fascinatione sapias
ledantur, quàm alij. 674 m.
- Fascinatio quædam ex scedere inito cum de-
mone. 873.f.
- Toti familiæ vis fascinandi aliquando insita,
pag. 674.p.
- FATVM.**
- Quidam fatum inane nomen, & sine re esse
putant. 236.p.
- Quidam legibus fati addixere omnia. ibidem.
- Quid sit fatum apud eos, qui recte sentiunt,
pag. 356.m.
- Fatum ex sua formali ratione est respectus
ordinis. 257.m.
- Fatum pro causis ordinatis pertinet ad cau-
sam efficientem. ibidem.
- FIGVRA.**
- Figura index formæ substantialis. 665.f.
- Figura an sit principium actuum motus lo-
calis. 329.m.
- Figure & imagines Astronomicæ an aliquam
vim habeant ad effectus mirabiles. 235.m.
& 236.p.
- Figura rotunda vnionis conciliatrix. 507.m.
- Cur quædam corpora figuram rotundam af-
fectent. 507.m.
- FINIS.**
- Finis trifariam sumitur, communiter, pro-
priè, & maximè propriè. 338.f.
- Finis quid sit. 332.f.
- Finis variæ dictiones. 332.p.
- Finis est verè, & propriè causa. 332.p.
- Finis est omnium causarum prima. 332.f.
- Finis causalitas an consistat in metaphorica
motive. 333.f.
- Motio finis simpliciter est prior motione
causæ efficientis. 333.p.
- An omnis operatio causæ agentis sit effectus
finis. 333.p.
- Finis possessio quo pacto sit effectus causæ fi-
nalis. 339.f.
- Qua ratione conueniat Deo agere propter
finem. 341.p.
- Amor finis est verè, & propriè effectus finis.
pag. 339.p.
- Duplex esse finis, reale, & notionale. 341.f.
- An finis causet secundum esse reale. 341.f.
- Varij fines, in quos natura contendit. 356.m.
- Naturam agere propter finem multis argu-
mentis conuincitur. 350.p.
- FORMA.**
- Formæ substantialis definitio. 292.p.
- Probatum inesse rebus Physicis formam sub-
stantialem. 190.p.
- Forma substantialis vnum è principijs rerum
naturalium. 194.p.
- Quibus nominibus forma appelletur. 193.p.
- Vtrum ex forma substantiali, & materia fiat
vnum per se. 193.f.
- Vtrum ex qualibet materia, & forma sublu-
naribus possit effici per se vnum. 200.f.
- Vtrum omnes formæ educantur de potesta-
te materiæ latè disputatur. 201.f.
- Substantiæ separatæ nequeunt educere for-
mas de potentia materiæ, nisi applicando
naturalia actiua passiuis. 204.f.
- Formæ ut lateant in rationibus seminarijs,
pag. 207.f.
- Cur forma dicatur ratio quidditatis. pagi-
na. 175.m.
- Consensus mutui amoris inter formam, &
materiam. 196.m.
- Forma est ignobilior composito. 272.f.
- Forma per artem inducta nullam agendi vim
obtinet. 233.m.
- Formæ naturales sunt actuosæ, & quasi viuæ,
pag. 233.m.
- FORTVITVM, ET FORTVNA.**
- Respectu Dei nihil fortuitum. 255.m.
- In quibus rebus fortuna locum habeat. pa-
gina. 255.m.
- Fortuna quid sit. 253.m.
- Discrimen inter casum & fortunam. pagi-
na. 252.f.
- Fortunæ Ethnicorum nomen dederunt.
Fortunæ effigies. 254.f.
- Cur fortuna cæca, & volubili saxo instans fin-
gebatur. 255.p.
- GALENVS reprehendit dicta quædam Ari-
stotelis. 655.p.**
- Galenus cur naturam indoctam vocat. 358.f.
- GENERATIO.**
- Generatio sumpta pro momentanea intro-
ductione formæ est vera actio. 568.m.
- Generatio à quo accidente eliciatur. pagi-
na. 326.m.
- Generationes perfectorum animalium non
potuerunt ab æterno esse ut eas posuit Arist.
pag. 742.f.
- Generationes an simpliciter ab æterno esse
potuerint in vtranque partem disputatur,
pag. 742.f.
- Generatio & corruptio quo pacto motus no-
mine comprehendantur. 387.m.
- Progressum infinitum in generationibus quo
pacto Aristoteles concedat, aut neget. 60.p.
- Generationes quo sensu voloces, aut tardæ
vocari possint. 696.p.

INDEX.

GEOMETRIA.

- Ignaros Geometrię arcebat Musco suo Platon. 37.p.
 Geometria non eandem vendicat abstractionem à materia, quam Arithmetica. pagina. 10.p.
 Geometria est è synceris Mathematicis. pagina. 242.f.
 Geometria minorem habet simplicitatē quā Arithmetica. 43.m.

Gigantes. vide monstrum.

GRAUIA ET LEUIA.

- Grauia & leuia, mouentur à generante ad loca naturalia. 754.p.
 Cur viuientia non dicantur moueri à generante vt grauia, & leuia. 756.p.
 Germana ratio cur grauia & leuia dicantur moueri à generante. 755.f.
 Forma substantialis grauium, & leuium, ipsorumque grauitas, & leuitas sunt principia actiua motus. 757.p.
 Motus grauium, & leuium reuocatur ad pulsionem. 761.f.

HABITVS.

- Ad habitus cur nō sit propriē alteratio. 686.p.
 Ad categoriam habitus cur non sit per se motus. 566.f.

HERACLITVS. HESIODVS.

Hippocrates.

- Heraclitus $\sigma\kappa\lambda\omicron\tau\epsilon\iota\kappa\lambda\omicron\varsigma$. 88.p.
 Afferuit omnia perenni motu fluere. 746.p.
 Negauit scientiam naturalium. 25.m.
 Laudatur ab Aristotele, quod dixerit exigua domuncula abesse Deum. 814.m.
 Omnia igni deflagratura predicabat. pagina. 413.f.
 Hesiodus scripsit in Theogonia terram esse omnium principium. 216.p.
 Hesiodus posuit Chaos ante omnia. 143.f.
 Hippocrates cur naturam aliās doctam, aliās indoctam appellet. 358.f.
 Hippocratis quadratura. 88.f.

HOMO.

- Hominiis descriptio ex Aristotele. 353.p.
 Alia ex Apuleio. 353.p.
 Hominiis excellentia. 353.f.
 Homo finis nature corporeę. 257.p.
 Pro vestitu, & armis data homini ratio. 353.f.
 An homines ex congressu hominis, & bellue nasci possint. 373.p.
 Immeritō dici à quibusdam naturam exhibuisse se in hominem quasi noueram. pagina. 353.f.
 Hominum corpora Indies minora. 722.p.
 Primus hominum parens, an fuerit gigas. pagina. 374.p.
 Homo gerit in se totius mundi velut imagi-

nem; vnde paruis mundus dicitur. 764.f.

IDEA.

- Idearum cognitio quanti sit momēti. 265.m.
 Ideę definitio. 266.p.
 Idea non est ratio formalis, sed obiectiua. pag. 266.f.
 Formę agentium naturalium non sunt ideę. pag. 266.m.
 Ideę Platoniceę. 21.f.
 Quere, exemplar.

QVAE sunt eadem in vno tertio, sunt eadē inter se, quomodo intelligatur. 332.p.

IGNIS.

- Ignis tribus saltem modis generatur; ab alio, igni, attritu lapidum, coitu radiorum. pagina. 338.f.
 Locus ignis ad lunę concava. 478.m.
 Ridiculum non correptum iri stupam à maximo igni. 117.f.
 Ignis quo pacto ē longinquo napham incendat. 678.p.
 Ignis in sua sphaera cur non videatur. 482.f.
 Ignis omnium elementorum perfectissimus. pag. 478.m.
 Ignis in pyramidis figuram acuminatus ascendit. 479.f.

IMPOSSIBILE.

- Impossibile cognitum vt impossibile non potest obtinere rationem finis. 343.m.
 Quo ex fonte proueniat vt aliquid sit impossibile. 314.f.
 Nihil, quod posse potentia est, impossibile est Deo. 314.p.
 Quae effugiat potētia Dei extra ordinariā. 312.m.

INCEPTIONES RERVM.

- Varij modi inceptions, & desitionis rerum. pag. 795.p.
 Quo pacto incipiant res permanentes. 798.p.
 Quo pacto incipiant res successiue. 796.p.
 Quomodo incipiant quę cum motu incipiūt. pag. 796.f.
 Cur forma rei generabilis incipiat esse in materia in instanti. 802.m.
 Potest à Deo creari homo, & angelus per vltimum non esse. 803.m.
 Incrementi & decrementi leges. 596.p.

INDIVISIBILE.

- Varię opiniones de natura indiuisibilium in continuo. 606.p. & 608.p.
 Qui meras negationes esse volunt refelluntur. 608.f.
 Indiuisibilia distinguūtur realiter ab ijs quorum nexus, terminivē sunt. 611.m.
 Indiuisibilia ad quem vsum sint necessaria. pag. 608.f. & 611.f.
 Indiuisibilia pertinent ad essentialē definitionem continui. 619.f.

Ooooo

Num

INDEX.

Num indiuisibile per se moueri possit. pagina. 648. p.
 Num indiuisibile diuinitus possit moueri continuo motu. 650. p.
 Tempus discretum constat ex indiuisibilibus. 620. p.
 Vtrum continuum ex solis indiuisibilibus coalescat. 616. m.
INFINITVM.
 Physici negotij esse de infinito disputare. pag. 1. 378. f. & 407. p.
 Infiniti descriptio. 420. f.
 Infinitum quot modis dicatur. 416. f. & 423. p.
 Infinitum adiectione, & infinitum detractio-
 ne. 424. m.
 Infinitum & finitum non admittunt inter se
 mutuam comparationem. 438. m.
 Infinita puncta dantur actu in continuo. 427. p.
 Declaratur descriptio infiniti. 420. f.
 Finitum vel infinitum quomodo sit passio
 quantitatis. 429. m.
 Non datur infinitum actu proprie sumptum
 in rebus creatis. 425. f.
 An repugnet infinitum claudi aliquo modo
 terminis. 612. m.
 Cur nulla qualitas infinite intesa possit a Deo
 effici. 435. p.
 Qui defendunt generationes ab eterno esse
 potuisse, defendant potius dari posse actu
 infinitum. 745. p.
 An infinitum actu possit a Deo effici in
 vtraque parte disquiratur. 431. & 432.
 Etsi Deus produceret infinitum, non proinde
 suam potentiam exhauriret. 430. p.
 In corpore infinito quatenus punctum vi-
 cem centri obinet. 428. m.
 In quolibet rerum genere potest Deus produ-
 cere infinitum syncategorematicè. 441. f.
 Expenditur ratio Aristotelis. I. de cælo cap. 5.
 probantis non dari corpus infinitum in na-
 tura. 439. m.
 Infinitum, quia infinitum, est ignotum, quis
 sensus. 439. f. & 449. f.
 Infinitum similitudinem habet cum mate-
 ria. 417. f.
 Infiniti cognitio, quære cognitio.
INSTANS.
 Instantia temporis & nature. 350. p. & 554. p.
 Instantia temporis discreti. 352. f.
 In instanti non est motus. 633. f.
 In instanti non est quies. 621. f.
 An dum rem moueri intuemur, ea visio in
 instanti fiat. 634. p.
 In resurrectione corporum an cinerum atte-
 nuatio, & addensatio exhibenda sit in in-
 stanti. 635. f.
 Corpora gloriosa non sese mouebunt loco in

instanti. 634. f.
 In motu ut non datur primum mutatum esse,
 ita nec primum instans. 629. f.
 Tempus non existit per sola instantia. pa-
 gina. 545. m.
 In toto tempore an sit idem instans siue
 nunc. 527. f.
 Quopacto intelligendum sit nihil nos habere
 e tempore præter instans. 346. p.

INSTRUMENTVM.

Instrumentum sola causa efficiens proprie ha-
 bet. 265. p.
 Cause secundæ vtrum dicendæ sicut instrumen-
 ta primæ tantum, an simpliciter cause. pa-
 gina. 301. f.
 Potest Deus per instrumentum agere in rem
 ab instrumento disiunctam. 683. p.
 Instrumentorum omnium instrumentum ma-
 nus. 355. p.
 Humanitas Christi instrumentum diuinitatis
 pag. 684. p.

INTELLECTVS.

Intellectus noster ex sua primæua origine ta-
 bula non scripta. 15. p.
 Intellectus non læditur excellentia rerum in-
 telligibilium. 449. m.
 Intellectus noster plura simul cognoscit. 73. f.
 Quod sit primo cognitam comparatione no-
 stri intellectus late differatur. 60. m.
 Quære, cognitio, infinitum.

INTELLIGENTIAE.

Intelligentiæ nequeunt propria virtute indu-
 cere materiam. 204. f.
 An Aristoteles agnoverit plures intelligentias,
 quàm motrices orbium cælestium. 817. f.
 An intelligentiæ dicendæ sint moueri per ac-
 cidens motu spherarum. 779. m.
 Opus nature, opus intelligentiæ, quis sensus.
 pag. 358. f.

LATIO.

Latio inheret in mobili, non in corpore cir-
 cumfuso. 405. p.
 Lationis terminus per se, non est locus, sed
 vbi, siue existentia in loco. 406. p.
 Latio Angeli. 405. m.
 Sit ne latio quiete præstantior, an contra. pa-
 gina. 36. p.
 Quære motus.

LIBER.

Libri, operaque omnia Aristotelis in tres
 classes distribuuntur. 44. f.
 Plurimi e libris Aristotelis iniuria tempo-
 rum interciderunt. 44. f.
 Liber de mundo ad Alexandrum non om-
 nino constat an sit Aristotelis. pagina.
 46. p.
 Libro-

INDEX

Librorū Physicę Aufcultationis varia inscrip-
 tiō. 46.m.
 Octo libros Physicorum non esse Metaphysi-
 cos, vt quidam putarunt. 47.f.
 Libro septimo physicorum non videtur ab
 Aristotele extrema manus adhibita. 694.f.
 Librum septimum Physicorum nonnulli vt
 subditium abdixere. 652.p.
 Cur libri Aristotelis alij Exoterici, alij Acroa-
 matici dicantur. 46.m.
 Cur octo libri Physicorum inter Aeroama-
 ticos numerentur. 47.m.
 Cur libri Physicorum inscribantur de Physi-
 co auditu. 47.m.
 Libri Physicorum an sint doctrinę ordine
 primi in Physiologia. 48.p.
 Libri de plantis ab Aristotele scripti non ex-
 tent. 45.f.
 Librum secundum Metaphysicę nō esse prog-
 nium libri secundi physicorum, vt quidam
 putant. 212.p.

LINEA.

Linea non est negatio vterioris tendentię su-
 perficię. 608.f.
 In qualibet magnitudine vna tantum datur
 linea. 429.f.
 In qualibet linea sūt actu infinita pūcta. 427.p.
 Cur à recta linea sumi debeat maxima distan-
 tia. 571.m.
 Maneret linea infinita negatiue si ab ea ex-
 tremum punctum auferretur. 612.p.
 Spatium interiectum inter duas lineas infini-
 te porrectas non esset infinitum. 428.f.
 Lineę visuales quę dicantur. 243.p.
 In qualibet magnitudine sunt actu infinite li-
 neę partiales equales vni certę. Quę tamen
 non sunt plures lineę simpliciter. 429.f.
 Linea gyratiua. 612.f.

LOCVS.

Loci natura cognitu, & inuenta difficilis. pa-
 gina. 455.f.
 Locus quid nam sit. 470.p.
 De natura loci varię opiniones. ibidem.
 Loci duplex acceptio. 471.m.
 Loci affectiones. 462.m.
 Locus non est internallum. 470.m.
 Motus localis non est per se ad locum, sed ad
 vbi. 406.p.
 Loca elementorum quā apte distributa sint.
 pagina. 477.f.
 Locus supremi cęli quisnam. 476.p.
 Non est absurdum rem immotam mutare
 locum, dūmodo non mutet situm, & vbi.
 pag. 472.p.
 Potest diuinitus idē corpus in duobus locis
 collocari. 486.m.
 Et duo in vno. 490.f.

Locus quo pacto dicatur immobilis. 470.f.
 Locus an habeat vim conseruatricem rei
 locatę. 471.f. & 480.m. & 483.p.

LUMEN.

An luminosum singulis instantibus nouum
 lumen producat in corpore ad quod pau-
 latim accedit. 430.m.
 Luminis traiectio momentanea. 635.p.
 Lumen educitur de potestate subiecti. 208.f.
 Lumen glorię non educitur de potentia intel-
 lectus. 207.p.

MAGIA, ET MAGI.

Magia duplex. Altera demonū commercijs
 inauspicata, quę est artis abusus: altera verē
 ars. 23.m.
 Magię Naturalis artificio multa opera mi-
 randa effici possunt absque interuentu de-
 monum. 23.m. & 235.f.
 Magi pharaonis veros serpentes exhibuere.
 pag. 235.m.
 Magi quomodo feras, & homines excantent.
 pag. 235.m.

MAGNES.

Vis magnetis in attrahendo, suspendendo, &
 concatenando ferro. 670.m.
 Quo pacto magnes ferrum alliciat varię opi-
 niones. 671.p.
 Cur acus magneti affricata sese ad polum ob-
 uertat. 671.f.
 Cur cuspis acus nauigatorię non vbique po-
 lum rectā ostendar. 672.f.
 Vis attractoria magnetis quibus rebus impe-
 diatur. 671.m.

MAGNITVDO.

Quęlibet magnitudo Mathematicę speciei
 est diuisibilis in partes infinitas. 90.p.
 In quauis magnitudine sunt actu infinita
 puncta. 427.p.
 In quauis magnitudine vna tantum est inte-
 gra linea. 611.p. & 612.f.
 De terminis magnitudinis & paruitatis. 110.p.

MATERIA.

Materię definitio enodatur. 161.p.
 Varię appellationes materię. 163.p.
 Quibus argumentis probetur dari in rebus
 physicis materiam. 157.f.
 Materia est pura potentia. 164.f.
 Materia habet existentiam ptōpriam. pa-
 gina. 180.m.
 Materia est expers generationis, & interitus.
 pag. 159.p.
 Materia non potest absque ordine ad formā
 cognosci. 161.f.
 Materię cognitio adulterina. 162.p.
 Materię notio duplex. 160.m.
 Materię vis vtrum possit ab intellectu
 Qoooo 2 cica.

INDEX.

creato comprehendit.	39.m.	expertium.	110.p.	
Potest forma uniri diuinitus materie sine qua titate, ita ut ex ijs resultet compositum.	199.p.	MEDICINA.		
Materiam quo pacto etiam primus philoso- phus cognoscat.	11.f.	Medicina utrum sit contemplatiua, an pra- ctica.	27.f.	
Materia num ex se diuidua, & extensa sit.	100.f.	Utrum sit pars Physiologie.	29.m.	
Materia cur generationis, & interitus causa perhibetur.	170.f.	Medicina & philosophia medentur; illa cor- pori, hec animo.	29.f.	
Errores quorundam de natura materie.	167.p.	Vbi definit Physiologia, inde Medicina inci- pit.	29.f.	
Materia appetit formam.	169.p.	Subiectum Medicinæ.	29.m.	
An ut materia formam, ita forma materiam appetat.	171.p.	Conuenientia inter Medicinam, & Physiolo- giam.	29.f.	
Reijcitur opinio Durandi existimantis nul- lam materiam singularem, certam & defi- nitam pertinere ad essentiam Socratis.	164.p.	Cur quedam medicinæ pars dicatur theore- tica alia practica.	28.f.	
Utrum materia pertineat ad quidditatem co- positi naturalis.	171.p.	Melissus quo sensu dixerit oia unum esse.	143.m.	
Materie duplex unitas.	174.p.	METAPHYSICA.		
Materia quo pacto eadem in eodem homine tota vita perseueret.	176.p.	Metaphysicæ præstantia.	42.m.	
Materia potest diuinitus absque omni forma substantiali conseruari.	181.m.	Metaphysica ordine doctrine vltima, digni- tatis prima.	37.f.	
Non creauit Deus à principio mundi mate- riam absque omni forma substantiali, ut quidam putarunt.	181.f.	Vna tantum est Metaphysica, non plures ut quidam putarunt.	7.f.	
Quæ forme educantur de potentia materie, quæ re. forma, & educi.		Metaphysica non considerat particulatim omnium rerum essentias.	14.m.	
Materia est substantia postremæ notæ.	pa- gina.	442.m.	Metaphysica quo iure interdum ea, quæ in materiam demersa sunt contempletur.	14.m.
Non potest à Deo produci aliqua substantia despicacior, quam materia prima.	442.m.	MONSTRVM.		
MATHEMATICE.				
Mathematica, vna est partibus contemplatiuis Philosophiæ.	8.m.	Quid sit monstrum.	369.p.	
Mathematicarum artium præstantia, & certi- tudo.	42.f.	Monstrum quot modis accidat.	370.m.	
Mathematicas disciplinas constituit Plato in Naturalium, & diuinarum interstitio.	38.m.	Monstra in mari cur frequentiora.	371.m.	
Mathematica abstractio à motu & à materia,	8.m.	An monstrum animal, quod simplicia mem- bra genuit, vnum animal sit, an plura.	373.f.	
Mathematicæ quod genus casus considerent,	50.f.	Homo magnitudine perdicis.	371.m.	
Mathematicæ inter alias scientias quem lo- cum sortiantur, acquisitionis.	36.m.	Utrum gigantes absolutè monstra cenferi de- beant.	374.p.	
Et dignitatis.	41.m.	Opinio Mirandule existimantis nullo pacto obuenire monstra è cælestium corporum influxu refellitur.	374.m.	
Quæ sint purè Mathematicæ, quæ mediæ.	243.p.	Monstrum an natura intendat.	375.p.	
Cur vna tantum sit Physica, & vna prima Philo- sophia, Mathematicæ plures.	9.m.	Monstra quas ob causas intendat Deus.	377.p.	
MAXIMUM ET MINIMUM.				
Disceptatio de maximo & minimo, in qua agitur de terminis tam magnitudinis, quam paruitatis, rerum tam viuentium, quam viu- entium.		Num ex humana & belluina specie homi- nes nascantur.	373.p.	
		MORALIS SCIENTIA.		
		Moralis scientia, vna est tribus partibus philo- sophiæ vniuersim acceptæ.	3.p.	
		Moralis scientiæ necessitas.	4.p.	
		Moralis scientia doctrine ordine posterior na- turali.	37.m.	
		Ad moralem scientiam transtulit Socrates omnem philosophiam.	11.f.	
		Cur iuuenes non sint idonei auditores mo- ralis scientiæ.	37.m.	
		Multæ ex naturæ fontibus ad moralem scien- tiam		

INDEX.

si necessariò petenda sunt.	37.m.	& 775.p.	
A philosophia ad iuris peritiam esse progrediendum docuit Plato.	37.f.	Motus quomodo incipiant, & definant. 796.p.	
MOTVS.			
Motus cognitio quanti sit momenti in Physiologia.	378.p.	Quo sensu non detur prima pars motus, pagina. 628.m.	
Motus variè definitiones.	384.p.	Regulæ ad comparationem motuum. 692.f.	
Præcipua motus definitio accurate explicatur.	385.f.	Regulæ ad proportionem motuum cognoscendam. 696.m.	
Motus analogum.	391.p.	An detur motus in instanti. 632.m.	
Multiplex consideratio motus.	392.m.	MOVERE.	
Motus qua motus ens incompletum.	390.f.	Quo sensu verum sit, nullum mouens corporeum mouere nisi moueatur. 760.p.	
Cur motus quasi vita quædam dicatur.	378.p.	An primum mouens secundum Aristotelem omni mutatione, & magnitudine vacet, pag. 774.m.	
Motus cur Pythagoricis non ens.	385.f.	Num omne, quod mouetur, moueatur ab alio. 656.p.	
Motus cur <i>ἔντελεχει</i> & appelletur ab Aristotele.	387.f.	Vtrum secundum immateriales emanationes sit idem prorsus mouens & motum, pag. 658.f.	
Motus qua consideratione ad quam categoriam pertineat.	392.m.	Num omne, quod primò mouet, debeat esse simul cum eo, quod mouetur. 668.p.	
Motus non est forma, sed eius fluxus. 385.p.		A quo moueatur cor variè opiniones. 661.f.	
Motus nõ est essentialiter cõtinuus, est tamè essentialiter successiuus. 389.m. & 390.m.		Non dari infinitum progressum in mouentibus. 654. f. & 762.f.	
Motus inter affectiones entis mobilis principalem locum obtinet.	36.p.	Quæ sint mouentia essentialiter subordinata. 769.p.	
Motus localis omnium motuum primus, pag. 780.f. & 781.f.		Sublato primo mouente tolli omnem motum. 765.f.	
Species motus finitas esse. 764.p.		Mouentium quædam mouet motu proprio, alia metaphorico. 333.f.	
Secundum Aristotelem omnibus corporibus inest propensio ad motum, non tamè omnibus ad quietem. 223.p.		Primũ mouens primò & efficacius mouet, pag. 762.f.	
Motus omnes comparatione materiæ naturalis sunt. 224.m.		MVNDVS.	
Motus localis inhaeret in re. 405.p.		Antiqui mundum animal fecere. 146.m.	
Motus corporum ad impediendum vacuum est à generante. 760.m.		Mundi pulchritudo ordine maximè continetur. 477.f.	
De motu cordis multa. 662.m.		Omnia, quæ mundus complectitur, numero, pondere, & mensura continentur. ibidè.	
Motus in vacuo non esset in instanti. 529.m.		Zareta Chaldeus mundum ex natura & harmonia componebat. 479.p.	
De motu proiectorum. 680.f.		Mundus vi diuinum archetypum imitetur, pag. 26.p.	
De motu grauium, & leuium. 752.m.		Academici duplicem mundum posuere: alteram Archetypum, & intelligibilem; alteram subsensum cadentem. 16.p.	
De motu corporum ad impediendum vacuum, 508.f.		Mundum cepisse communis antiquorũ vox, pag. 715.m.	
De motu cœli. 223.p. vide cœlum.		Mundum cepisse demonstrari non potest, pag. 720.m.	
An in vacuo motus daretur. 517.f.		Probabilia argumenta ad probandam nouam mundi creationem. 720.f.	
Num motus accipiant speciem à termino, pag. 577.p.		Quo anni tempore mundus creatus fuisse videatur. 717.m.	
De vnitatem specificam motus ad quantitatem, pag. 580.f.		Quo mense 719.f.	
De vnitatem specificam alterationum. 584.p.		Quo die. Ibidem	
De vnitatem specificam lationum. 586.m.		Rationes Aristotelis ad probandam mundi ætatem. 722. m.	
Quæ requirantur ad vnitatem numeralẽ motus. 589.p.		Disso-	
Motus rectus, flexuosus, & circularis quopactò Deo per metaphoram attribuantur, pag. 776.p.			
Omne mutatum esse antecedit motus. 628.p.			
Ad continuitatem motus quæ requiruntur, pag. 575.p.			
Varia theoremata ad motum spectantia. 653.p.			

INDEX

- Dissoluantur. 724.f.
 Argumenta Auicennę, & aliorum pro eterni-
 tate mundi. 723.f.
 Refelluntur. 716.p.
 Quę ratio afferri possit cur Deus mundum
 non creauit ab eterno. 726.f.
 Cur si Deus mundum ab eterno non crea-
 uit, saltem prius non creauit futilis quęstio,
 pag. 727.f.
 Mundus ipse factum se esse à Deo proclamat,
 pag. 711.m.
 An Deus mundum alium perfectiorem cõ-
 dere potuerit. 443.f.
 An Deus cum mundum singularem, quem
 produxit, absolutiore efficere potuerit. ibid.
- ### MUTATIO.
- Quid sit mutatio. 710.m.
 Mutatio quot modis sumatur. 578.f.
 Quid sit discriminis inter motum, & muta-
 tionem. 579.p.
 An in quolibet motu sit duplex mutatio, pa-
 gina. 580.m.
 Mutata esse quo modo se habeant ad motu,
 pag. 628.p.
- ### NATURA, ET NATURALE.
- Esse per se notum dari naturam quomodo in-
 telligendum. 215.m.
 Opiniones veterum philosophorum de na-
 tura. 218.f.
 Multiplex nature significatum. 217.m.
 In nature definitione comprehenditur natu-
 ra corporum cęlestium contra Plutarchũ,
 Mag. Albertum, & alios. 222.m.
 Nature definitio particularis. 220.p.
 Natura analogum. 219.m.
 Nature definitio an principio tantum passi-
 uo conueniat. 225.p.
 An natura sit etiam principium generationis,
 pag. 221.f.
 Natura ars Dei. 230.p.
 Nature simia ars. 231.p.
 Natura diuine immortalitatis emula. 527.p.
 Natura vniuersalis, & particularis. 217.f.
 Nature confederatrix diligentia. 480.m.
 Cur humanitati non conueniat definitio na-
 ture. 222.p.
 Forma magis natura, quàm materia. 216.p.
 Natura non patitur aliquid otari. 218.m.
 Opus nature, opus intelligentię. 218.m.
 item. 358.f.
 Diuersi fines, quos natura spectat. 356.m.
 Natura in minimis tota. 356.p.
 Refelluntur qui naturam nullo fine agere pu-
 tarunt. 350.p.
 Repugnat dari naturam absque supposito,
 pag. 283.f.
- Quo sensu dicatur natura esse ad vnum de-
 terminata. 229.m.
 Nature opera vtrum ars moliri queat. 233.f.
 Cur natura communis extra singularia exista-
 re non possit. 183.f.
 Naturalia quomodo ab artefactis differant,
 pag. 224.m.
 Naturale & violentum in quibus motibus re-
 periantur. 196.f.
 Naturale, & secundam naturam quo diffe-
 rant. 213.f.
- ### NUMERVS.
- Cur forme dicatur esse sicuti numeri. 443.m.
 Numeri Pythagorici essentię. 696.m.
 Quantum Pythagorici numeris tribueant,
 pag. 147.m.
 De numero denatio. 147.f.
 Infinitos numeros cognoscit Deus; etsi nul-
 lum certum infinitum. 439.f.
 Numerus sit ex diuisione continui. 420.f.
 Obiecta comparatione actuum ad quod cau-
 se genus pertineant. 265.p.
 Scientię distinguuntur per obiecta. 7.m.
 Obiectum, subiectum uè Physiologię. 30.p.
- ### OPINIO.
- Actus scientię, & opinionis cur non possint
 in eodem intellectu simul coherere. 62.m.
 Opiniones philosophorum de principijs,
 pag. 143.p.
 Opiniones Platonis, & Platoniorum, quęre
 Plato, & Platoniorum.
 Opiniones quędam Aristotelis, quęre Aristo-
 teles.
 Opiniones Auicennę, quęre Auicenna.
 Opiniones Academicorum, quęre Academicorum.
 Opiniones, non scientia, contineri omnia
 aiebat Pythagoras. 15.f.
 Opposita iuxta se constituta magis apparent,
 pag. 377.p.
 Opus nature cur intelligentię opus dicatur,
 pag. 358.m.
 Orpheus nouam mundi creationem cecinit,
 pag. 715.m.
- ### ORDO.
- Ordo diuinum quid in natura. 49.p.
 Ordo doctrine, & dignitatis inter disciplinas,
 pag. 36.m. & 41.m.
 De ordine doctrine, & inuentionis proprie,
 pag. 52.f.
 Quantum decoris afferat rebus ordo. 49.p.
 Rerum ordo & conseruatio, finis nature,
 pag. 350.m.
 Ordo rerum naturalium testatur eas agere
 gratia finis alicuius. 250.p.
 Ordo

INDEX

Ordinis obseruator Aristoteles. 49.p.
Ordo rerum, que in contemplationem veniunt, triplex. 4.p.
Præcipua cura sapientis circa ordinem. 4.p.

PARMENIDES.

Disputatio Aristotelis aduersus Parmenidem & Melissum. 103.m.
Parmenides an ita senserit de vno vt eius verba præse ferebant. 143.m.

PARTES.

Totum à partibus an distinguatur. 92.p.
Partes entitatiuas habet substantia sine quantitate. 102.f. vide totum.

PHANTASIA.

Phantasia num percipiat substantiam. 86.p.
Phantasia an sit eiusdem speciei in omnibus brutis. 367.m.
Phantasia quopacto agat immediate in appetitum à quo distat. 678.m.
Phantasiæ brutorum nullæ cõgenitæ species. pag. 366.m.
Phantasia brutorum vt causarum naturalium impiessione moueatur. 364.m.

PHILOSOPHIA ET PHILOSOPHVS.

Philosophiæ & philosophi nomen à quo inuentum. 1.p.
Philosophiæ multiplex notio. 2.p.
Philosophiæ definitiones variæ. 1. & 2.
Philosophiæ duplex distributio; altera qua diuiditur vniuersa. 3.m.
Hæc quopacto astruatur à D. Augustino. 4.m.
Altera, qua diuiditur ea, quæ in contemplatione versatur. 5.p.
Philosophiæ obscurandæ rationes diuersæ apud antiquos. 60.m.
Philosophia ex admiratione orta est. 3.p.
Philosophia mortis contemplatio. 2.p.
Philosophia cui cõparetur à Gregorio Nysseno. 24.p.
Philosophiæ Aristotelicæ distributio. 44.f.
Prima Philosophia ceteris artibus præsidet, pag. 14.m.
Si nullæ essent immateriales substantiæ non esset prima Philosophia. 34.p.
Philosophorum communem assensum quanti faciat Aristoteles. 721.p.
Philosophos cur interdum coarguat Aristoteles non tam quid significare vellent, quàm quid verbis significare viderentur expendens. 145.p.
Philosophi multa è diuinis literis hausere, pag. 144.m.
Philosophicum ingenium rerum esse oportet, non verborum. 32.p.

PHYSICA, PHYSIOLOGIA, Physicus.

Physicæ nomen interdum late sumitur, vt cõ-

prehendit omnes scientias cõtemplatiuas, pag. 3.m.

Subiectum Physiologiæ. 30.p.
Partitio Physiologiæ apud Aristotelè. 45.p.
Physiologiæ comparandæ duplex via. 52.m.
Physiologiã non inchoari à libris de cælo vt quidam putarunt. 47.f.
Physiologia inter ceteras disciplinas quem doctrinæ ordinem sortiatur. 56.m.
Quem dignitatis. 41.m.
Physiologia est vere, proprièque sciëntia. 18.p.
Physiologia est scientia contemplantix. 26.p.
Physiologia cur vna, Mathematicæ verò plures. 10.m.
An ad Physicum pertineat disputare de causis. 211.m.
Discrimen inter Physicum, & Mathematicum. 239.f.
Consideratio animæ rationalis quo modo ad Physicum pertineat. 35.p.
Physicus omnia causarum genera considerat. 50.f.
An per omnia demonstret. 54.m.
Physicus quatenus agat de substantijs materiæ expertibus. 14.m. & 652.m.

PLATO, ET PLATONICI.

Platonis multa, reconditaque doctrina, pag. 44.m.
Plato diuinarum rerum cõgnitione Aristoteli anteponitur. 45.p.
Credidi Plato consignatas esse nostris animis à principio intelligibiles rerum formas. 19.p.
Platonis consuetudo in disputando. 44.m.
Platonis cõtempiternitate fluctuantis materiæ. 216.p.
Plato mundum initio temporis conditum agnouit. 716.p.
Tempus cum mundo genuit. 702.f.
Plato in sententiã de principijs, sicuti in alijs rebus varius. 147.m.
Plato posuit duo infinita magnum, & paruum. 419.f.
Platonis ideæ. 21.f.
Platonici putant etiam extra mundum esse Deum. 813.m.
Platonici caput, animæ rationalis sedem vocarunt. 663.m.
Platonici aerea quædam animalia finxerunt, pag. 748.f.
Platonica reminiscëntia. 688.f.

PORPHYRIVS.

Error Porphyrij de imaginibus Astronomicis. 23.m.
Opinio eiusdem circa definitionem naturæ, pag. 222.f.
De ratione & oratione brutorum. 361.p.
PO.

INDEX

POTENTIA.

- Potentia Dei duplex, ordinaria, & extra ordinaria. 312.p.
 An recte concedatur aliquid esse, quod diuina potentia fieri non possit, late differitur. 312.p.
 Potentiam extra ordinariam Dei an Aristoteles cognouerit. 824.p.
 Unde proueniat ut aliquid diuina potentia effici queat, nequeatve. 314.f.
 Potentia materię pertinet ad eius essentiam, pag. 164.f.
 Quę conditiones requirantur, ut forma dicatur educi de potentia materię. 206.f.
 de potentia naturali, obedientiali, neutra, & violenta. 205.f.

PRACTICVM.

- Quę sit scientia practica. 26.p. & 28.p.
 Dialectica ars practica. 28.m.
 Moralis scientia, practica. 28.m.
 Medicina ars practica. 28.p.
 Quędam Magia est ars practica, etsi aliquo modo dicatur pars Physiologię. 23.f.

PRINCIPIVM.

- Principium, causa, & elementum an differant. 50.m.
 Nā principium, & causa recipiuntur. 128.m.
 Aliter Greci, aliter Latini causę notionē vsurpant. 19.p.
 Principiorum definitio explicatur. 130.m.
 Vtrum Aristoteles omnium rerum naturalium principia definiuerit. 132.f.
 Principium nec formaliter, nec denominatiue sumptum est quid uniuocum. 129.f.
 Vtrum prima contraria sint naturalium principia. 133.f.
 Principia quomodo contraria sint. 135.m.
 Principia non possunt esse infinita. 139.p.
 An rerum naturalium principia sint tria late disquiritur. 143.p.
 Principia rerum naturalium tria. 149.p.
 Qui vnum fecere. 245.f.
 Qui multa partim finita, partim infinita. 147.p.
 Quo ordine dicatur principium de tribus principijs rerum naturalium. 130.p.
 Principiorum coniugationes ex Pythagoreorum disciplina. 147.m.
 Contra eos, qui principia negant, non esse disputandum quomodo intelligendum, pag. 91.p.
 Principium dimidium totius. 456.p.
 Principium plusquam dimidium videri, pagina. 456.p.
 An illud principium, impossibile est idem simul esse & non esse sit primo cognitum. 76.f.

PRIVATIO.

- Privatio an sit ens. 184.m.

- An sit principium rerum naturalium. 187.f.
 Privationes quo pacto dicantur in rebus esse, pag. 186.m.
 Privatio quo sensu dicatur principium per accidens. 188.f.
 Privatio formaliter sumpta est in rebus seculosa notione intellectus. 185.f.
 Privatio cur malefica dicatur. 186.f.
 Privationes quo pacto ordinentur à Deo, pagina. 186.m.
 Verisimilius esse dari proprios conceptus privationum. 187.m.

PROIECTA.

- Vera causa motus projectorum. 621.m.
 Cur projecta paulo post initium motus, incitatus ferantur. 682.m.
 An impulsus in solo aere, vel in corpore projecto subsideat. 681.f.
 Proportio magna rerum conciliatrix. 197.p.
 De motuum proportionibus. 696.f.

PVLCHRITVDO.

- Pulchritudo vna est tribus corporis virtutibus, pag. 686.m.
 Pulchritudo vniuersę nature. 350.p.
 & 712.p.
 Pulchritudo forme, quam materia appetit, pag. 169.m.
 Vniuersi pulchritudo ordine maxime constructur. 704.p.

PVNCTVM.

- Punctum an sit quid positum. 608.f.
 An distinguatur re ipsa à linea. 611.p.
 An possit à se nec diuinitus separari, pag. 612.p.
 An sint actu puncta infinita in linea. 427.p.
 & 612.p.
 An sint totidem puncta in maiori, & in minori circulo. 612.m.
 Potest punctum diuina virtute respondere magnitudini. 650.p.
 Punctum globi vtrum moueatur continuo, aut discreto motu. 649.m.
 Punctum quomodo ab Angelo delatum possit moueri continue. 651.m.
 In puncto reflexionis an detur quies. 790.p.

PYTHAGORAS, ET PYTHAGOREI.

- Pythagoras non sapientiam, sed sapientię studium profitebatur. 1.p.
 Pythagora auctore Sophię in Philosophię nomen mutatum. 1.p.
 Pythagorica palingenesis. 43.p.
 & 745.p.
 Pythagorei quam obscurandę philosophię rationem inierint. 60.m.
 Pythagorei quantum numeris tribuerint, 147.f. & 696.m.

INDEX.

Sententia Pythagoreorum de præstantia numeri denarij. 147. f.
 Pythagorei decem principiorum coniugationes effinxerunt. 147. f.
 Pythagoreorum error de sempiternitate materię. 716. f.
 Quadratura circuli. 89 p.

QUALITAS.

Cur qualitas dicatur sequi formam. 110. f.
 Qualitates naturales cur non possint in infinitum intendi. 119. m.
 An solę qualitates ex omnibus accidentibus agendi vim habeant. 327. p.
 Qualitatum varietas quoad vim agendi, pagina. 329. p.
 Remissio qualitatis motus negatiuus. 582. m.
 Gradus qualitatum vnde dicti. 568. p.
 Qualitates occultas non esse ignorantię asylum, vti quidam aiunt. 676. m.
 Non omnia effecta, operationesvę naturalium rerum posse reduci ad vim quatuor primarum qualitatum. ibidem.
 Cur quędam qualitates pendeant in fieri & conservari ab agentibus, alię non. 193. p.

QUANTITAS.

Quantitas consideratur a Mathematico, a Physico, & a primo etiam philosopho suo modo. 14. p.
 X Quantitas cur dicatur sequi materiam. 110. f. & 119. p.
 Quantitatem qui materię coęquam fecerint. pag. 562. m.
 Essentia quantitatis in quo consistat. 487. m.
 Quantitas ex se nullis terminis coercetur, pag. 119. f.
 Quamobrem vna quantitas aliam permeare non potest. 488. m.
 Affectiones consequentes naturam quantitatis. 487. m.
 Ad quantitatem an sit per se motus. 566. m.
 Abiectio quantitatis est motus negatiuus, pagina. 582. m.
 Vnus tantum est specie realis motus ad quantitatem. 582. m.
 Quantitas non est coęqua materię. 567. p.
 Materia sine quantitate habet partes substantiales, siue entitatiuas, non tamen extensas, & ordinatim dispositas. 102. f.

QUIES.

Quies bifariam accipitur, & quopactõ sumpta motu præstantior sit. 36. p.
 Quietis nomine in definitione naturę significatã ab Aristotele tam quietem in termino a quo, quam in termino ad quem. 224. m.
 Quies non est in instanti. 796. m.
 Quies cęli post diem iudicij an sit futura cęlo naturalis. 223. p.

An necessario detur quies in puncto reflexionis. 790. p.
 De contrarietate quietum. 594. f.

RATIO.

Pro armis & vestitu data hominibus ratio, pag. 353. f.
 Rationis vsum in pueris quid demoretur, pag. 82. m. & 688. m.
 Rationes seminarię quę sint. 208. p.
 Rationem quidam brutis dedere. 361. p.
 Ratio causandi quid sit. 276. p.
 Rationes causandi singularum causarum, pag. 281. p.

RELATIO.

Relatio quanquam sit actus caret omni actiuitate. 330. m.
 Potest tamen relatio vindicare causalitatem finis. 330. m. & 334. p.
 Relationes an educantur de potentia libitorum. 209. m.
 Cur ad relationem non sit per se motus, pagina. 566. f. & 569. p.
 Relatio distãtię quomodo aquiratur. 634. f.
 Relatio noua realis nulla potest in Deum cadere. 279. m.
 Cur de relatione non sit peculiaris scientia quemadmodum de quantitate. 13. p.
 Relatio vnionis inter materiam & formam. 198. m.

REMORA.

Compertum est experientia detineri naues a pisce remora, siue echeneide. 675. p.
 Qua vi remora id efficiat opinio Fracastorij, quę refellitur. 675. p.
 Verisimilior sententia. 676. p.

RES.

Res omnes conservantur a Deo in suo esse alioqui mox in nihilum reciderent. 289. p.
 Quilibet res aliam se perfectiorem imitari nititur. 231. m.
 Per quos gradus, quibusvę modis res procedant in lucem. 230. m.
 Res permanentes & successiue quo modo incipiant & desinant. 795. p.
 A rebus creatis pvehimur ad Dei cognitionem triplici via. 700. p.
 Res omnes an potuerint ex æternitate produci. 758. p.
 Quauis re creata potest effici a Deo alia nobilior. 441. f.
 Resistencia totius naturę ad impediendã vacuũ nõ potest ab vlla vi finita superari. 516. p.

SANITAS.

Sanitas non est qualitas simplex, vt putauit Auicenna. 690. f.
 Sanitas requirit quasi harmoniam primarum, quatuor qualitatum. 691. p.
 Ad sanitatem an sit alteratio. 691. m.

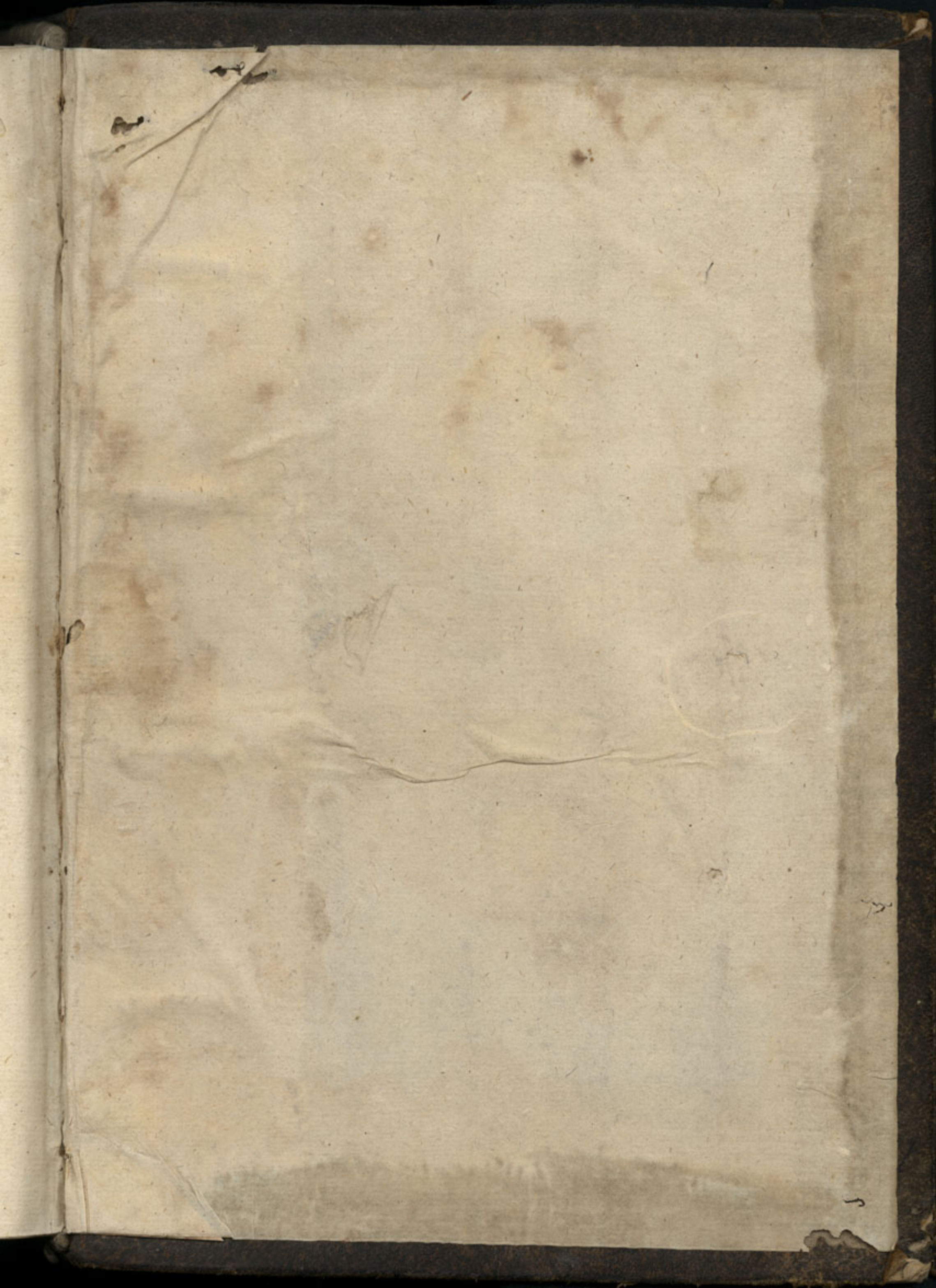
Ppppp

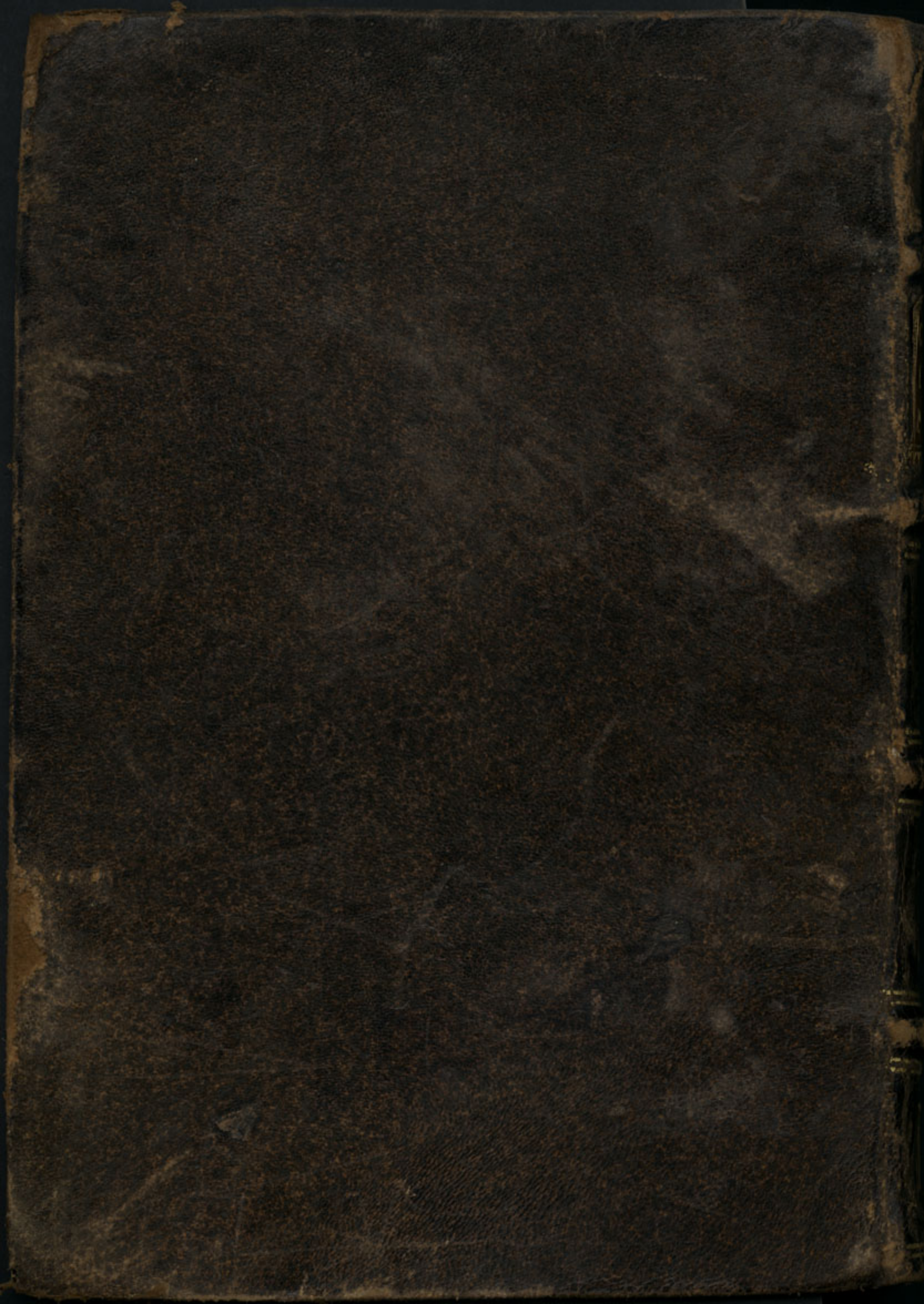
INDEX

- Sanitas numeratur inter corporis virtutes, pag. 686. m.
- Ad sanitatem quantum momenti habeat soli, coeliq[ue] natura. 786. f.
- ### SCIENTIA.
- An sint tres scientiæ contemplatiuæ. 3. p.
- Scientiarum contemplatiuæ distinctio an ex triplici abstractione à materia & à motu rectè colligatur. 8. p.
- Scientiarum varietas ab ipsa natura orta est, non à commoditate discendum. 7. f.
- Scientia, quæ Deus habet de rebus, vtrum speculatiua sit, an practica. 27. p.
- Scientia Dei, quæ dicitur simplicis intelligentiæ, & quæ visionis. 730. m.
- Cur ad vnam scientiam non pertineant omnia, quæ cognoscuntur naturali intellectus lumine. 13. f.
- Scientiarum dignitas & præstantia non ex necessitate estimanda. 42. p.
- Actus scientiæ, & opinionis cur simul in eodem intellectu non coherant. 62. p.
- Scientiarum regina Metaphysica. 42. m.
- Quem ordinem tã doctrinæ, quã dignitatis, inter se habeant scientiæ. 36. & 42. m.
- ### SINGVLARE.
- Singulare an sit primo cognitum. 78. p.
- Singulare accidentis, an substantiæ prius cognoscatur. 83. f.
- Singularia cõtenta sub eadè specie infima nõ sunt alia alijs nobiliora secundum gradum suæ particularis essentiæ. 275. p.
- Vnde oriatur maior perfectio operadi in singularibus eiusdem infimæ speciæ. 275. p.
- Progressum in infinitum in singularibus per se, non essentialiter sub ordinatis posuit Aristoteles. 60. p.
- Quopacto actiones, & effecta singularia à Deo quoad singularitatem præfinitur, pag. 308. m.
- ### SOCRATES.
- Socratis modestia commendata. 18. f.
- Socrates vniuersam philosophiam ad mores inflexit. 12. f.
- Ad Socratem complures Philosophantium sectæ dogmata sua referebant. 44. p.
- ### SPATIUM.
- Spatium imaginarium. 342. p.
- Spatium non est locus. 463. f.
- Spatium ad capienda corpora non est quid reale. 820. p. nec rationis. ibidem.
- Suo tamen modo realiter, idest absque beneficio intellectus datur. ibidem.
- Spatium ad capienda corpora fuit ex eternitate. ibidem.
- Spatium est immobile; & ob eius immobilitatè dicitur locus immobilis. 470. f.
- Extra cœlū patet infinitum spatium. 471. p.
- Deus est actu in infinito spatio extra cœlū, pag. 818. m.
- ### SPECIES.
- Vtrum natura plures species in infinitū moliri queat. 449. p. & 39. m.
- Specie differentia an inter se continuari valeant. 575. p.
- Qualibet specie potest Deus aliam in infinitum perfectioem producere. 441. f.
- Species sunt sicut numeri. 443. m.
- Non potest vlli speciei nouus addi gradus essentialis perfectionis. 443. f.
- Opinio negans inesse intellectui species intelligibiles re. um singularium magis Peripatetica. 80. m.
- Singularia inflexa potius, quàm reflexa cognitione à nobis intelliguntur. 83. f.
- Species non habent inter se ordinem essentialem. 66. m.
- ### SPECVLATIVVM.
- Scientiæ speculatiuæ tripartita diuisio. 3. p.
- Speculatiuæ scientiæ contemplatiuæ excellunt. 41. f.
- Physiologia est scientia speculatiua. 26. p.
- Speculatiuas scientias distingui per diuersas abstractiones à materia, & à motu, pag. 8. p.
- Medicina non est speculatiua. 27. f.
- Neque moralis scientia. 28. m.
- Neque Dialectica. 28. m.
- ### SVBIECTVM.
- Nulla scientia probat suum subiectum. 37. p.
- Subiectum metaphysicæ. 32. m.
- Subiectum Physiologiæ quodnam sit. 30. p.
- Commune subiectum octo librorum Physiæ Auscultationis. 48. m.
- Subiectum singulorum librorum Physiæ Auscultationis. 48. f.
- Scientiæ distinguuntur per subiecta. 7. m.
- ### SVBSTANTIA.
- Substantiæ productionem an accidentia attingant. 318. f.
- Substantia an cadat sub notionem internorum sensuum. 86. p.
- Substantia cognitione posterior accidentibus. 85. p.
- Ad substantiam non est motus. 366. f.
- Substantia non est alteri substantiæ proprie contraria. 366. f.
- Nulla substantia est immediatum principium suæ operationis. 321. p. & 326. p.
- Emanationes sunt immediate a substantijs. pag. 662. m.
- Substantiæ corruptibiles qua duratione mensurentur. 321. m.

CONIMBRICEN
IN 8. LIBROS
PHYSICORVM

Sala	2
Gab.	1
Est.	8
Tab.	3
N ^o	10